

KARLSTADS KOMMUN Teknik- och fastighetsnämnden 2013 -11- 2 6	
Dnr TFN. 2012-2190	Dpt 6
Torbjörn Frykstedt	

Till ledamöterna i
 Teknik- och fastighetsnämnden
 Karlstads kommun

Synpunkter på teknik- och fastighetsförvaltningens förslag i samband med Jäveröutredningen

Detta dokument innehåller ett preliminärt yttrande från styrelsen för Jäveröns stugförening över teknik- och fastighetsförvaltningens förslag till åtgärdsbeslut och inriktningsbeslut för Jäverön.

Inledning

Styrelsen för stugföreningen (i fortsättningen styrelsen) fick den 18 november ta del av det förslag som teknik- och fastighetsförvaltningen (förvaltningen) utarbetat och som ska behandlas av teknik- och fastighetsnämnden den 11 december 2013.

Förutsättningen från förvaltningen för att få ta del av förslaget var – och är fortfarande i skrivande stund – att det inte får spridas. Materialet får endast användas av styrelsen som underlag för lämnande av synpunkter på de ”preliminära förslag” som förvaltningen lämnat.

Bakgrund

Vid stugföreningens årsmöte i mars 2013 var Torbjörn Frykstedt och Michael Sundholm från förvaltningen inbjudna för att informera om den stundande inventeringen och dess syfte. Förvaltningen utlovade en dialog med föreningen inför det att nämnden senare under hösten ska ta ställning till framtida förvaltning av Jäverön.

Förvaltningen och företrädare för styrelsen har träffats vid fyra tillfällen för att föreningen skulle få information samt ges möjlighet att komma med synpunkter på utredningen. Styrelsen kan dock konstatera att förvaltningen inte har tagit hänsyn till våra synpunkter i det arbetsmaterial som vi erhållit.

Med anledning av villkoret för icke spridning och den korta tid fram till dess att handlingarna skickas till nämndens ledamöter (enligt uppgift den 27 november), har styrelsen inte möjlighet att kommunicera med föreningens medlemmar på det sätt som vi önskar.

Vår avsikt har varit att under hösten genomföra en debatt på föreningens forum om de förslag som nämnden ska ta ställning till och eventuellt ha kallat till ett informationsmöte. Då vi ej kunnat genomföra detta känner vi vikten av att senare få komplettera vårt yttrande med de synpunkter som inkommer från våra medlemmar.

RECEPTIONEN
 2013 -11- 2 6
 STADSHUSET

Informationsärende

Vår uppfattning är att teknik- och fastighetsnämnden vid sammanträdet den 11 december bör behandla punkten om Jäverön som ett informationsärende. Då hinner samtliga stugägare ta del av förslagen och ledamöterna i nämnden får en möjlighet att inhämta synpunkter från berörda, vilket är helt i linje med den informations- och kommunikationspolicy som kommunfullmäktige fastställt.

Här nedan följer styrelsens synpunkter på det arbetsmaterial som vi erhållit.

Ser fram mot fortsätta satsningar

Styrelsen välkomnar flera av de förslag som tas upp i materialet. Vi gläds åt att kommunen vill fortsätta att satsa på Jäverön som friluftsområde och för naturturism. Vi tycker det är bra att sophantering på ön ska bli mer lättanvänd och tidsenlig och vi ser fram mot att vägar på ön rustas upp och står öppna för allmän trafik. Vi är även positiv till att en del av den södra delen av ön ska bli mer lättillgänglig och att stranden vid Bredviken ska röjas och utvecklas.

Vi är dock kritiska till några av förslagen i skrivelsen, mer om dessa längre fram.

Saknar avsnitt om samordning

Styrelsen saknar ett viktigt avsnitt i skrivelsen och det gäller kommunens eget ansvar för skötsel av ön och för den samordning mellan kommunens egna förvaltningar och andra myndigheter, som vi upplever inte fungerar. Vi anser även att kommunikationen mellan kommunen och stugägarna bör förbättras.

Stugägarna saknar en tydlig ingång till kommunen, vilket i många fall resulterat i en osäkerhet om vilka regler som gäller, till exempel för miljöändringen, byggnation, trädfällning, vassröjning, borring av vatten, väghållning med mera.

Flera stugägare har genom åren hänvisats mellan olika förvaltningar och fått olika besked om vad som gäller. Muntliga tillstånd har getts om att få genomföra diverse projekt. Därför finns det i dag stugägare som känner osäkerhet och oro över att kommunen ska komma att tvista om projekt, som kommunala företrädare tidigare gett klartecken till.

Vägar körs sönder

Styrelsen vill även peka på vikten av att kommunens förvaltningar själva vårdar ön så att den kan bli den tillgång som vi alla önskar. I tidigare skrivelse från förvaltningen har det anmärkts på att bilar och fyrhjulingar vållat "sönderkörda vandringsleder och värdefulla skogs- och naturbetesmarker". Det har dock i de flesta fall visat sig vara kommunen eller kommunens entreprenörer som vållat skador på vägar, leder och skogsmarker. Detta är inget nytt fenomen utan har förekommit i flera år. (Två foton biläggs denna skrivelse som exempel, fler bilder skickas separat).

Styrelsen efterlyser således en bättre samordning mellan de kommunala förvaltningarna samt även med kommunala bolag och länsstyrelsen.

Vidare hoppas vi att översynen ska leda till att stugägare, arrendatorer, turister med flera ska få en tydlig ingång till vart man ska vända sig, så att alla frågeställningar och ärenden handläggs på ett korrekt och enhetligt sätt.

Sjövägen är den naturliga vägen

Jäverön är en ö som började bebyggas med sommarstugor på 1920-talet. Genom åren har den naturliga angöringen till ön alltid varit med båt och så är det fortfarande. I stort sett samtliga stugor ligger intill sjön och det är den vägen som majoriteten stugägare och deras familjer använder. Det gäller förstås även för allt övrigt som behöver fraktas till en sommarstuga; mat, vatten, gasol och material av allehanda slag.

Stugorna kan även nå landvägen, men det är viktigt att teknik- och fastighetsnämndens ledamöter är medvetna om att de flesta stugor nås via stigar, varav de längsta kan sträcka sig upp emot två kilometer.

Att färjan byggts ut genom åren, såväl vad gäller storlek och turtäthet, ser styrelsen enbart som bonus. Ingen vet dock hur färjetrafiken kommer att se ut i framtiden då dess existens enligt förvaltningen är helt beroende av statsbidrag.

Förvaltningen föreslår att de ”skog- och ägovägar” som stugägare kunnat använda för transporter (några efter att ha fått tillstånd från kommunen) ska ersättas med parkeringsplatser, som är belägna betydligt längre från stugorna. Det skulle innebära att bryggorna i framtiden kommer att få en ännu större betydelse.

Bryggan utgör livsnerven

Bryggorna är för stugägarna på Jäverön, precis som på de flesta öar, av oerhört stor betydelse. Bryggplatser har funnits ända sedan den första stugan byggdes på ön och de har varit en förutsättning för att över huvud taget kunna angöra arrendet.

Bryggan utgör något av en ”livsnerv” för oss stugägare – förutom att bryggan möjliggör angöring nära stugan bidrar den till trygghet, då vi snabbt kan ta oss in till fastlandet om något oförutsett skulle hända. Vidare kan räddningstjänst och sjöräddning nå stugan. Bryggan gör det även möjligt för äldre stugägare att kunna behålla sin sommarstuga längre och de ger även möjligheter för handikappade att besöka ön.

Förvaltningen har ritat in fem områden på ön som är tänkta att utgöra platser för gemensamma brygganläggningar. Styrelsen ser gärna att stugägarna samverkar om bryggplatser, vilket också redan sker på flera ställen på ön.

Dock är det praktiska svårigheter med att anlägga bryggor inom de områden som förvaltningen markerat. Det blir långa avstånd till och från brygganläggningen. Terrängen på västsidan är bergig och svår att vandra genom, särskilt när material ska fraktas.

Flera nya båtplatser skulle behöva anläggas om förvaltningens förslag genomförs. För att få tillräckligt djup och för att ge skydd åt båtarna kommer det att krävas muddringsarbeten.

Styrelsen anser att det även ur miljösynpunkt är negativt att samla en stor mängd båtar intill några få platser vid strandlinjen med tanke på utsläpp av avgaser samt påverkan av bottenvegetationen. Givetvis innebär det stor påverkan även för de som innehar de stugor som ligger närmast anläggningarna

Styrelsen betonar vikten av att alla stugägarna som i dag har en brygga intill sitt arrende får behålla den. Bryggorna behöver inte försvåra för allmänheten att nå strandpartierna, det kan istället bli tvärt om. De innebär även ökad trygghet för alla besökare till ön, då det finns fler möjligheter för till exempel räddningstjänst att angöra via sjövägen.

Vägar på Jäverön

Styrelsen ser som ovan nämnts positivt på att vägarna på Jäverön rustas upp och att det anläggs parkeringsplatser för turister och stugägare. Vi vänder oss dock emot förvaltningens förslag om att motorfordonstrafik ej ska tillåtas på vissa mindre vägar.

Stugägare har själva satsat såväl eget arbete som kapital på att göra några av skogsvägarna på ön farbara. Kommunen har i flera fall lämnat tillstånd till att så får ske och i några fall har kommunen även bidraget med egna medel. Att besluta så som förvaltningen föreslår, det vill säga återkalla dessa tillstånd, anser vi vara ett svek mot berörda.

Styrelsen föreslår i stället att förvaltningen låter träffa avtal med de stugägare som nyttjar berörda småvägar, varav några har använts i över 30 år. Stugägarna kan på egen bekostnad och utefter de regler som förvaltningen föreskriver sköta vägen, så som de tidigare gjort. Till exempel skulle en vägsamfällighet kunna bildas för berörda vägar.

På samma sätt som bryggorna innebär en ökad trygghet vid till exempel olycksfall, sjukdom och brandtillbud gör även vägarna det. Ambulans och räddningstjänst kan även via landvägen komma närmare stugan, vilket vid flera tillfällen åren ha stor betydelse.

Några bilder på vägar som idag sköts av stugägare bifogas på papperskopior, vägar som även nyttjas av besökare.

Uppleva mer skärgårdskänsla

Styrelsen ser positivt på att kommunen vill öka känslan av skärgårdsupplevelse för besökare till ön. Vi tycker det är bra att en stor del av den södra delen görs mer lättillgänglig, att det ges möjligheter för skärgårdscamping och småbåtshamn.

Vi tycker dock att den yta som förvaltningen markerat som utvecklingsområde gjorts alltför omfattande då del av området berör många stugor, vilket varken gagnar besökare eller stugägare. Hellre då sätta begränsningslinjen från Långsviksudden i väster till strax öster om Bredviken.

Den ytan utgör ett stort område fritt från stugor och där kan turister uppleva såväl frihet som skärgårdskänsla. Vad gäller vandringsleder skulle fler sådana kunna anläggas utefter sydsidan, och det på ett sätt att hänsyn tas till såväl vandrare som stugägare.

Styrelsen ser även möjligheter i att det utvecklas fler områden på ön för besökare. Äldre stugägare har till exempel berättat att det funnits en badplats på öns norra del. Förutom att satsa på att förstärka skärgårdskänslan i söder menar vi att området kring färjeläget, besöksbryggan och caféet kan göras mer attraktivt, till exempel genom att skapa just en badplats i norr.

Stugföreningen har lämnat förslag till förvaltningen på lämpliga platser samt namn på "veteraner" som har god kännedom om ön och som gärna delar med sig av sina kunskaper. Om detta står inget att läsa i arbetsmaterialet, men vi åter kommer gärna med förslag på områden som kan utvecklas och vi är angelägna om att förvaltningen kommunicerar med oss om de planer på utveckling som finns.

Friköp av tomter

Genom åren har stugföreningen fått många förfrågningar från medlemmar om att låta ta upp diskussioner med kommunen om att få friköpa arrendetomterna. För ett par år sedan fick stugägarna på Rävön ett sådant erbjudande. Enligt uppgift har det fungerat mycket bra för såväl stugägarna som kommunen och för de turister som besöker Rävön.

Med anledning av pågående utredning lät styrelsen genomföra en enkät under hösten 2013. Vi ville utröna intresset bland stugägarna kring eventuella friköp av arrenden. Enkäten skickades till samtliga 123 stugägare på ön och av de svar som inkom var 75 procent positiva.

Friköp av tomt skulle innebära fördelar för såväl stugägarna som kommunen. För stugägaren blir det bland annat tydligt var gränserna går och vad som får göras på tomten. För kommunen blir det en stor intäkt, medel som skulle kunna bidra till öns utveckling. Administrationen för arrenden tas bort. Kommunen skulle även i fortsättningen kunna besluta om villkor för att stugorna inte får användas som helårsbostad.

På uppdrag av föreningens medlemmar vill styrelsen härmed väcka frågan om friköp av arrenden hos teknik- och fastighetsnämndens ledamöter. Vi föreslår att nämnden ger förvaltningen i uppdrag att utreda frågan och vi ser fram mot fortsatta diskussioner.

Avslutning och sammanfattning

- Styrelsen för stugföreningen ser fram mot att kommunen vill fortsätta att satsa på Jäverön som friluftsområde och för naturturism.
- Styrelsen ser fram emot att det blir ordning och reda på skötselfrågor som rör Jäverön. Vi efterlyser tydliga regler och en tydlig ingång till kommunen.

- Styrelsen betonar vikten av att stugägarna även i fortsättningen får behålla sina bryggplatser. Bryggorna är av största betydelse för framkomligheten på ön. De innebär även trygghet för såväl stugägare som besökare då räddningstjänst och sjöräddning lättare kan angöra ön.
- Styrelsen föreslår att det utvecklingsområde som förvaltningen markerat reduceras till en något mindre yta. I stället bör fler områden på ön identifieras, områden som kan ge besökarna möjligheter till bad och rekreation.
- Styrelsen föreslår att de mindre skogsvägar som stugägare själva gjort i ordning och underhållit, några med tillstånd från kommunen, får användas även i fortsättningen. Till exempel kan samfälligheter bildas för skötsel och ansvar.
- Styrelsen föreslår att teknik- och fastighetsnämnden ger förvaltningen i uppdrag att ta upp frågan om friköp av arrenden.

Vi som företräder Jäveröns stugförening är angelägna om att hänsyn tas till såväl stugägare som besökare till ön i det fortsatta arbetet för allas vår gemensamma trivsel.

Vi är övertygade om att det går att komma fram till bra lösningar för både kommun, turister, arrendator och stugägare. I arbetsmaterialet står mycket skrivet om "Karlstadsbornas ö", vi vill gärna framhålla att även de flesta stugägare och deras familjer också är "Karlstadsbor".

Vi hoppas på förståelse för våra synpunkter och att även enskilda stugägare ges möjlighet att få komma med synpunkter innan teknik- och fastighetsnämnden beslutar i ärendet.

Vi välkomnar en fortsatt dialog med såväl nämnd som förvaltning och vi har för avsikt att bjuda in företrädare för båda till möte med föreningen.

Styrelsen Jäveröns stugförening

*Gun Björkman, ordförande, Anders Rundqvist, vice ordförande,
Britt-Marie Johansson, sekreterare, Anki Engström, kassör,
Eva Carlstedt, Bjarne Andersson, Mikael Radevik, Mats Rudqvist,
Katarina Andersson, Gunvor Sundin, Per Grundström*

Bilaga följer: Foton från sönderkörd vandringsled

Bild från den så kallade Skolvägen, en vandringsled som går mot den gamla skolan och där maskiner dragit fram på uppdrag av kommunen.

Ytterligare en bild från vandringsled (november 2013).

JÄVERÖN

- Vandringsled
- Cykelstig
- Cykelbar väg / stig
- Färja
- Brygga
- Utsiktsplats
- Bänk
- Rastplats
- Badmöjlighet
- Torrass
- Torrass handikappanpassat
- Vindskydd / grillplats
- Mindre väg eller stig
- Bilväg
- Vattendrag
- Höjdkurvor
- Byggnader
- Vatten
- Mosse
- Aker / Betesmark
- Öppen mark / Betesmark
- Skog

JBS

godkänd
bilväg
gammal

Cykel
väg
gjord
av
Privat
+
Kommunen
gemensamt

godkänd
bilväg
30 år
gammal

godkänd
bilväg

0 250 500 1 000
Meter

Karta upprättad av Teknik- och fastighetsförvaltningen 2010
med kartunderlag från stadsplaneringsförvaltningen

1. Strändäng vid Smörhall	7. Vitberget	13. Sumpskog
2. Gammal granskog	8. Alkarr	14. Sumpskog
3. Strändäng vid Jäverö gård	9. Hasselnik lövskog	15. Östra stranden
4. Jäverö gård	10. Hällmarkstallskog	16. Sundsmossen
5. Lövskog med ädla lövträd	11. Bredviken	17. Naturbetesmark vid sundet
6. Gamla skolan	12. Kolbotten	18. Strandskog